

การวิเคราะห์สภาพทางการเงินของธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม :
ศึกษาเฉพาะกรณีของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นายจิระ เลิศคอนสาร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974 - 592 - 297 - 2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014082

117510818

AN ANALYSIS OF THE FINANCIAL STANDING OF SMALL - SCALE INDUSTRY :
A CASE STUDY OF THE NORTHEASTERN REGION

Mr. Chira Lertkhonsarn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Economics
Department of Economics
Graduate School
Chulalongkorn University
1988

หัวข้อวิชาในแผน

การวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงินของธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม:
ศึกษาเฉพาะกรณีของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย

นายจิระ เลิศคอนสาร

ภาควิชา

เศรษฐศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จาวิต ติงศรัทธี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... *วชิราภัย* อดีตนายกบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วชิราภัย)

คณะกรรมการสอบวิชาในแผน

..... *ไพโรจน์ วงศ์วิภาณนท์* ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ วงศ์วิภาณนท์)

..... *จาวิต ติงศรัทธี* อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จาวิต ติงศรัทธี)

..... *บังอร ทับทิมทอง* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บังอร ทับทิมทอง)

..... *สุรชัย นันทจิตวิไล* กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุรชัย นันทจิตวิไล)

A

การวิเคราะห์สถานภาพทางการเงินของธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม : ศึกษาเฉพาะกรณีของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (An Analysis of the Financial Standing of Small-Scale Industry : A Case Study of the Northeastern Region) อ.ที่ปรึกษา: ผศ.ดร.จาริต ดิงศภัทย์

วิทยานิพนธ์นี้ มุ่งศึกษาถึง เกณฑ์ที่จะใช้วัดสถานภาพทางการเงินของธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม โดยนำธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำนวน 40 ราย มาเป็นกรณีศึกษา

ในการศึกษาในขั้นต้น เป็นการวิเคราะห์ตัวแปรอัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม เพื่อลักษณะโครงสร้างทางการเงินโดยทั่วไปของธุรกิจ จากนั้นใช้ discriminant analysis วิเคราะห์หาเกณฑ์ที่จะใช้วัดสถานภาพทางการเงินของธุรกิจ โดยแบ่งทำการศึกษาเป็น 2 กรณี คือ กรณีแรก ในการแบ่งกลุ่มธุรกิจที่มีปัญหา และไม่มีปัญหา ใช้เกณฑ์ของบริษัทฯ แล้ว จึงใช้ตัวแปรอัตราส่วนทางการเงินแต่ละตัวมาเป็น เกณฑ์แบ่งกลุ่มธุรกิจดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่า เกณฑ์ของบริษัทฯ สามารถใช้แบ่งกลุ่มได้ถูกต้องแม่นยำกว่าเกณฑ์อื่น ๆ กล่าวคือสามารถจัดกลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ 88 ส่วนการใช้ตัวแปรอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น ในการแบ่งกลุ่มธุรกิจจะมีความถูกต้องแม่นยำรองลงมา ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม สำหรับการจำแนกผิดกลุ่มในกรณีที่ใช้เกณฑ์ของบริษัทฯ นั้น พบว่า เป็นการจัดหน่วยธุรกิจรายที่มีปัญหาตามค่า Z-score เข้าไปอยู่ในกลุ่มที่ไม่มีปัญหาที่ได้จำแนกไว้ในตอนต้น ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาถึงกรณีการจำแนกผิดกลุ่มนี้ต่อไป

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์
ปีการศึกษา ๒๕๓๐

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Dr. Jarit Ding Sakhat*

CHIRA LERTKHONSARN : AN ANALYSIS OF THE FINANCIAL STANDING OF
SMALL - SCALE INDUSTRY : A CASE STUDY OF THE NORTHEASTERN REGION.
THESIS ADVISOR : ASST. PROF.CHARIT TINGSABADH, Ph.D. 111 pp.

The purpose of this thesis is to study the criterion for indicating financial status of small scale industry, financial subsidized by The Industrial Finance Corporation of Thailand (IFCT) in the northeast.

In primary study, financial ratio is used to analyze the structure of financial business. In secondary stage, discriminant analysis is used to select criterion for measuring status of financial business by separating into two cases, trouble groups and non-trouble groups. First case, IFCT's financial ratio is used for separating business groups. Second case, financial ratio is used for separating business groups. The results indicate that IFCT's criterion predicts more accurately about 88 percentage than others. In second case, the long-term debt to net worth and net profit to net worth for separating business groups can predict less accurately than first case. However, missclassification into group in IFCT's case indicates that separation of trouble business groups along with Z-score is included into the non-trouble groups. Therefore, further research in this case should be studied.

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์
ปีการศึกษา ๒๕๓๐

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
D. S. S. S. S.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่าน ผู้เขียนขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จาริต ดิงศภิกย์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ซึ่งมีคุณค่าต่อวิทยานิพนธ์นี้เป็นอย่างมาก ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ วงศ์วิภาณนท์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.สุรชัย พัฒนจิตวิไล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บังอร ทักษิมทอง คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์นี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์นิศา ชูโต ที่ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์นี้ ขอขอบพระคุณ คุณวีระพงษ์ ปดิษฐพร ที่ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการประมวลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ มาโดยตลอดนับแต่เริ่มการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ คุณฉัตรวิภา เนตรชาลีรัตน์ คุณอัจฉรา รัตนประกอบ ที่ให้ความช่วยเหลือด้านสารนิพนธ์ คุณถาวรชัย ฉิมกุล คุณจุฑาทิพย์ ดิเรกศรี คุณนิรันดร์ ชินวิเศษบำรุง คุณวิรัตน์ ประวัติ คุณบรรจง วิชวันภานุพันธ์ คุณภัลลยาณี ตันสุกุล คุณอลงกรณ์ กาญจนวรางกูร และเพื่อน ๆ ที่มีได้กล่าวชื่อนามในที่นี้ทุกท่าน ซึ่งมีส่วนช่วยเหลือทางด้านข้อมูลและให้ความอนุเคราะห์ในด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะ คุณรวงทิพย์ สุดประเสริฐ ผู้ซึ่งให้กำลังใจผู้เขียนตลอดมา

สำหรับผู้ที่ยังคงให้ความสนับสนุน ให้กำลังใจอันมีส่วนเกื้อหนุนต่อความสำเร็จทางการศึกษาของผู้เขียนอย่างแท้จริงคือ คุณพ่อ คุณแม่ และน้องสาวของผู้เขียน

ดังนั้น คุณประโยชน์และส่วนดีของวิทยานิพนธ์นี้ ผู้เขียนขอมอบให้แก่ คุณพ่อ คุณแม่ น้องสาว และคณาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่าน ส่วนข้อบกพร่องใด ๆ ที่ยังมีเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว

จิระ เลิศคอนสาร

พฤษภาคม 2531

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ซ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 คำนำ	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.4 วิธีการศึกษา	4
1.5 นิยาม	4
1.6 ผลงานปริทัศน์	13
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	15
1.8 ลำดับของการศึกษา	16
2 โครงสร้างทั่วไป และโครงสร้างการเงินของธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อมที่ได้รับ การสนับสนุนทางการเงินจากบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	17
3 การวิเคราะห์ตัวแปรอัตราส่วนทางการเงินและความมั่นคงของ ธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม	47
4 การตีความผลของการศึกษา	86
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	100
บรรณานุกรม	103
ภาคผนวก ก. คำสั่งที่สำคัญของโปรแกรม Limdep [™]	107
ภาคผนวก ข. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	108
ประวัติผู้เขียน	111

สารบัญตาราง

๕

ตารางที่		หน้า
2.1	อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ วัดจากผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (ณ ราคาปี 2515)	20
2.2	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ จำแนกเป็นรายภาค ปี 2524 - 2528 (ณ ราคาปี 2515)	21
2.3	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2524-2528 (ณ ราคาปี 2515)	22
2.4	ผลิตภัณฑ์มวลรวมรายภาค สาขาอุตสาหกรรม ปี 2524-2528 (ณ ราคาปี 2515)	25
2.5	โครงสร้างอุตสาหกรรม และจำนวนคนงานจำแนกเป็นรายภาค (ปี 2527) ...	26
2.6	แสดงจำนวนโรงงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ณ สิ้นปี 2530	27
2.7	ปัญหาของอุตสาหกรรมแยกตามประเภท และที่ตั้ง	29
2.8	จำนวน และสัดส่วนจำนวนโรงงานที่ได้รับสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมจากบริษัท ที่นำมาใช้เป็นกรณีศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ณ สิ้นปี 2530	30
2.9	แสดงระดับการศึกษาของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดย่อม	31
2.10	แสดงอาชีพเดิมของผู้ประกอบการ	32
2.11	แสดงอายุของผู้ประกอบการ	33
2.12	แสดงรูปแบบการจัดการ	34
2.13	แสดงแหล่งที่ตั้งโรงงาน	35
2.14	แสดงมูลค่าการลงทุนในที่ดิน	36
2.15	แสดงมูลค่าการลงทุนในสิ่งปลูกสร้าง	37
2.16	แสดงมูลค่าการลงทุนในเครื่องจักรอุปกรณ์	38
2.17	แสดงขนาดของเงินทุน	39
2.18	แสดงจำนวนคนงานแบ่งตามขนาดการจ้างงาน	40
2.19	เปรียบเทียบฐานะทางการเงินของธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อมระหว่างกลุ่มที่มีปัญหาและ ไม่มีปัญหา	45
3.1	แสดงความสำคัญของตัวแปรในการแบ่งแยกกลุ่ม : กรณีที่ 1	59
3.2	แสดงความสำคัญของตัวแปรในการแบ่งแยกกลุ่ม : กรณีที่ 2	61

ตารางที่	หน้า
3.3 แสดงความสำคัญของตัวแปรในการแบ่งแยกกลุ่ม : กรณีที่ 3	63
3.4 แสดงความสำคัญของตัวแปรในการแบ่งแยกกลุ่ม : กรณีที่ 4	65
3.5 แสดงความสำคัญของตัวแปรในการแบ่งแยกกลุ่ม : กรณีที่ 5	57
3.6 แสดงความสำคัญของตัวแปรในการแบ่งแยกกลุ่ม : กรณีที่ 6	69
3.7 แสดงความสำคัญของตัวแปรในการแบ่งแยกกลุ่ม : กรณีที่ 7	71
3.8 แสดงความสำคัญของตัวแปรในการแบ่งแยกกลุ่ม : กรณีที่ 8	73
3.9 แสดงความสำคัญของตัวแปรในการแบ่งแยกกลุ่ม : กรณีที่ 9	75
3.10 แสดงความสามารถในการทำนายของเลขดัชนี กรณีที่ 1	76
3.11 แสดงความสามารถในการทำนายของเลขดัชนี กรณีที่ 2	77
3.12 แสดงความสามารถในการทำนายของเลขดัชนี กรณีที่ 3	77
3.13 แสดงความสามารถในการทำนายของเลขดัชนี กรณีที่ 4	78
3.14 แสดงความสามารถในการทำนายของเลขดัชนี กรณีที่ 5	78
3.15 แสดงความสามารถในการทำนายของเลขดัชนี กรณีที่ 6	79
3.16 แสดงความสามารถในการทำนายของเลขดัชนี กรณีที่ 7	79
3.17 แสดงความสามารถในการทำนายของเลขดัชนี กรณีที่ 8	80
3.18 แสดงความสามารถในการทำนายของเลขดัชนี กรณีที่ 9	80
3.19 DISCRIMINANT SCORES & PREDICTED GROUP (EQUATION : 1)	82